

„Többre tartotta a haza üdvét a saját életénél”

– Mit jelenthet nekünk a kivégzett tábornokok és a hasonló sorsra jutott áldozatok példája, köztük Batthyányi Lajossal? Az első és legfontosabb: nemzetünk él és mindannyiunk emlékezete eleven. A második: a közszabadság eszménye – hangsúlyozta kedden Székyné dr. Sztrémi Melinda, Salgótarján polgármestere. Százak vettek részt az aradi vértanúk tiszteletére rendezett városi megemlékezésen, a somoskői vár lábánál, a Petőfi emlékligetben.

Schveiczter Krisztián

Salgótarján. – Eljöttünk, mert tudjuk, hogy nemzetünk nem a múltba révedés tesz bennünket, hanem a tudatosan megélt, átgondolt és értelmezett, következtetésekre alkalmas közös múltunk emlékének újra átélése, elevenen tartása. A nemzettudat épségének ápolása ma éppúgy korparancs, mint a hősiesség vagy a mártírság vállalása volt vérvivataros történel-

münk meghatározó pillanataiban – kezdte köszöntőjét Székyné dr. Sztrémi Melinda.

A polgármester ezt követően példák sorával igazolta mártír tábornokaink erkölcsi magasságát a kegyetlen bosszúállókkal szemben. Megidézte például, hogy Damjanich Jánost törött lába miatt székelyen, méghozzá szemeteskoszin vették a kivégzőhelyre. A hadfi keményen szólt parancskiadásra szokott, erélyes hangján: „katonát golyó illet, nem pedig

ily kínzás”. S amikor az egyik szerzetest nyíltan sírni látta, a keresztén függő Jézusra mutatott, mondván: „az igazságot szegyezett keresztre”.

– Az egyén valóban többre tartotta a haza üdvét a saját életénél, ami nem azt jelenti, hogy kész volt öncélú halált halni, de ha kellett méltósággal tette. Nem véletlen, hogy a bosszúálló hatalom éppen ettől a morális nagyságtól akarta őket megfosztani, legalább annyira, de talán jobban, mint az életüktől – emelte ki Székyné dr. Sztrémi Melinda.

A város első számú vezetője hangsúlyozta azt is: erkölcsi megújulás, lélekfeszítés, közösen megújított nemzeti fel-

Emlékező szavak, mécsesek, kopjafák, tisztelegve bólintó zászlók... Újra kell élnünk múltunkat. FOTÓ: GYURIÁN TIBOR

fogás nélkül nem vergődünk ki semmilyen rendű-rangú gondunkból, a mély válságból biztosan nem.

– Az aradiak példája és üzenete a helyállás. Azt a kötelességet, amelyet az élettől kaptunk, amelyet magunkra vállalunk, s amelyre felelősküdtünk, hordoznunk kell, be kell teljesítenünk. Csakis így győzhet a jó a rossz fölött – fűzte hozzá Székyné dr. Sztrémi Melinda

A szülőföld szeretetét klasszikus költők énekelte verseivel hangsúlyozta a „Ne feledd a tért...” című emlékműsor, amelyet a Hangraforgó együttes tagjai, T. Sipos Bea és Faggyas László közreműködésével tekinthettek meg az érdeklődők, végzetül pedig a megemlékezés korszorúit helyezték el a résztvevők a Petőfi-kunyhóban.

Biztonsági kockázat az alulfizetett biztonsági őr

Pádár András

Nógrád megye. – Több oka is van ennek a látogatásnak – mondta Németh Ferenc, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara országos elnöke a minap Salgótarjánban. – Egyrészt végig szoktam járni a megyéket és megnézem, hogy milyen gondjaik vannak. Ez tanulságos, hiszen más a gond a Nyírségben, más itt és más legelűek a problémák Győrben. A más jellegű gondokra más jellegű megoldások kellenek. S ha ezeket a más jellegű megoldásokat egymás mellé rakom, néha ellenétesek tudnak lenni. Ezért keressük a közös nevezőt, a közös hangot. A másik ok, hogy kamarai választások lesznek, ezért próbáltam tájékozódni, hogy milyen itt a pillanatnyi helyzet. Hogyan készülnek erre, jogszerűen, törvényesen végzik-e a munkát. Nos, megnyugodtam. Azt láttam, hogy itt a vezetés egységes. Jó célkitűzéseik vannak, és ezekhez megpróbálnak munkát is rendelni. Ez nagyon fontos, mert rengetegen tudnak jó célokat megfogalmazni a mai magyar társadalomban, ám sokszor tapasztaljuk, hogy a jó célok mögött hiányzik a következetes munka, s talán ez az egyik nagy probléma.

– Számszerűen vitatják a kamara létjogosultságát, fontosságát. Hogyan vélekedik erről?

– Viták gyűrűznek a kamara háza táján, sokan hangoztatják és óhajítják a kamarai tagság kötelezettségének eltörlését. Érvelnek az Alkotmánybírósággal is igazuk mellett. Az Alkotmánybíróság majd két évvel ezelőtt állást foglalt a kötelező kamarai tagság kérdésében. Azt mondta, hogy ez nem alkotmányellenes. Néhányan az Európai Uniónál is megpróbálták eljárás kezdeményezni Magyarországgal szemben a kamarai tagság kötelezőségevel kapcsolatban. Kifogásukat végül be sem nyújtották. Egyébként a szolgáltatások szabadságával foglalkozó direktíváról van szó. Azt vitatták, hogy a szolgáltatásokat korlátozni határon átvéve, hogyan és mint lehet, vagy nem lehet. Ez nem a vagyonőröknek a tárgykörébe érinti, hiszen az egy személyhez kötődő kötelezések a vállalkozásokat érinti. A kettő pedig nem üti egymást. Ennek ellenére vannak, akik azt mond-

ják, hogy a kamarai tagság kötelezettségét meg kellene szüntetni. Azzal szoktak érvelni, hogy a vagyonőrnek milyen nagy teher az 5600 forint tagdíj egy évben. Valóban egy komoly teher. Ilyenkor fel szoktam tenni a kérdést a kritikusoknak, hogy ha most átdok 5600 forintot a vagyonőrnek, akkor ettől kezdve megváltoztak a munkakörülményei? Javultak a bérezési viszonyai? Tisztult az ágazat, nincs több feketefoglalkoztatás? A szolgáltatást igénybe vevők jobb szolgáltatást kapnak? Az állampolgár, akivel szemben a vagyonőr intézkedik, hol jól, hol rosszul, jobban érzi magát? Ki lett kényszerítve a tisztességes etikai és szakmai norma? Elkészültek azok a szakmai szabványok, szabályok, hogy miként kell normálisan pénzt szállítani, csomagot átvizsgálni, rendezvényt biztosítani? Azt gondolom, hogy a mai magyar társadalomban a szakmai szervezeteket, amelyek egyébként minden szakmai döntés mögé tudnak legitimációt tenni, lásd egészségügy, építészek, mérnökök, azt lehet mondani, hogy nem szükséges most a kamarát egyben tartani. Ez pedig körülbelül annyi, mintha azt mondanám, hogy nem szükséges jelenleg Magyarországon az adóhivatalt fenntartani, mert hivatkozunk az állampolgárok jogkövető magatartására és adófizetési moráljára. Svédországban lehet erre apellálni, ott lehet, mert az állampolgárok olyanok. Vagy Németországban, ahol föl sem merül bennük, hogy megpróbáljanak adót megkerülni. Magyarországon meg az merül fel az emberekben, hogy megpróbálják befizetni az adójukat. Jelenleg, ha azt szeretnénk, hogy a társadalomban tagság legyen és a közbiztonság őrre betöltse hivatását, akkor igenis ezt az ágazatot, ahol 130 ezer ember van, valamilyen módon a szakmai, etikai, gazdasági normákat ki tudjuk kényszeríteni, ezt többek között a szakmai kamarán keresztül lehet.

– Elképzelhetőnek tartja a kamarai tagság megszüntetését?

– Elképzelhető, hogy nyilvánvalóan nélkül végezzenek ügyvédek tevékenységet? Ne tudjuk, hogy ki az, akinél voltunk, kívül kötöttünk szerződést? Elképzelhető, hogy az orvosok nincsenek nyilvántartva, hogy ha tevékenykednek, ki mit, miért végez?

Nagyon komoly állami érdek fűződik egyébként az ellenőrzésekhez, legyünk ezzel tisztában. S ha megnézzük hogyan alakulnak a szakmai kamarák Európában: ezek olyan szakmákhoz kötődően alakultak ki, ahol egy

Németh Ferenc, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara országos elnöke

hétköznapi állampolgár nem tudja megítélni, hogy abban a szakmában, az a tevékenység hogyan jó, hogyan rossz, mi a tisztességes. Tehát az egyszerű állampolgár hogy ítéli meg, hogy egy ügyvéd, egy orvos, egy vagyonőr helyesen cselekedett-e? Ha megnézzük a magyar állampolgárokat, akik nagyon sokan az elmúlt rendszerben szociáliszállódtak, közülük sokan nem tudják, hogy most, amikor oda lép hozzájuk valaki, és azt mondja, hogy kérem a táskáját, akkor oda kell-e adni, vagy nem kell. Tehát amikor személyi szabadságot korlátozó intézkedések folynak, amikor a vagyonőrre rábízunk az emberek a legszemélyesebb titkaikat, amikor a magánnyomozó többet tud a feleségről néha, mint a férj, amikor a riasztórendszer kezelői pontosan tudják az épületek riasztási módjait, hogy lehet bemenni, kijönni, akkor a kérdést így kell föltenni: kell-e ezeket nyilvántartani? Kell-e ezeket szűrni? Kell-e ezeket összefogni, hogy ne éljenek vissza azzal a hatalmas információmennyiséggel, amiket nap mint nap rájuk bízunk?

– A vagyonőrök nagy tábora mind az évek számát, mind az általános tudást tekintve nagyon megerősített. Vonatkozik ez a szakmai felkészültségre éppen úgy, mint az ebben a szakmában nélkülözhetetlen erkölcsiségre. Hogyan lehet felkészültebbé, megbízhatóbbá tenni a vagyonőröket?

– Többek között a Rendőrtisztító Főiskola segítségével egy ágazati kutatásba kezdtünk. Szoci-

ológusok, közgazdászok, kriminológusok dolgoznak rajta. Nem volt bonyolult elkészíteni egy sok tapasztalattal járó korfát. A 130 ezer embernek a 40 százaléka 60 év fölötti. Tíz-tizenöt évvel belül elveszítjük ennek az

erőforrását, a 40 százalékát. Van azonban egy másik probléma. Ez az állomány, amely jelenleg dolgozik a vagyonvédelemben, mintegy 95 százaléka dolgozott valamilyen rendvédelmi szervnél, vagy volt sorállományú katona. Vagy legalábbis a tornaórán megtanulta a rendgyakorlatokat. A következő a nagy kérdés: a most felnövő fiatal generáció 15–20 év múlva, mikor odaér abba a korba, hogy el tud helyezkedni ebben a szakmában, nem rendelkezik semmiféle rendvédelmi tapasztalattal, nem volt katona és még az iskolában sem kellett a tornaórán sorba állnia. Nem ismeri azt a szót, hogy rend, fegyelem. Ezekből megoldani a szakmánk utánpótlását hihetetlen nehéz lesz. Pedig nagyon jól képzett vezetőkre lesz majd szükség, mert akik most vannak vezetőik, nagy része még a rendvédelemből érkezett, több évtizedes tapasztalattal. Ha ők kiöregszenek, utána nagyon fiatal, onnan legalább 25 évig nem várhatunk kiáramlást. Tehát nekünk meg kell oldanunk valahogyan egy tízéves olyan időszakot, amikor vezetés-utánpótlás megfelelő irányító szakembereit tudjuk pótolni. Nem csak a mára tekintünk, hanem már a jövőbe is figyelünk.

– A vagyonőri szakmát sokan menekülésnek tartják a munkanélküliség elkerülése érdekében. A tapasztalatok szerint a vagyonőrök anyagi gondokkal küzdenek, miközben gyakran hatalmas

erkölcsi és anyagi felelősség hárul rájuk. Egyáltalán: mindenki alkalmas erre a szakmára?

– Jelenleg a vagyonőrök rendkívül alulfizettek. Ezen belül egy része nemhogy alulfizetett, hanem még a törvényes bérét sem kapja meg és emellett jelentős részüket feketén foglalkoztatják. Egyenként is nagy gondok ezek, de halmozottan igen csak súlyosak. Az alulfizetett biztonsági őr, ha nincs otthon mit enni, nem tudja kifizetni a számláit, akkor megpróbál hozzányúlni az őrzött vagyonhoz. Tehát először is biztonsági kockázat az alulfizetett vagyonőr. Másodszor, amikor intézkedni próbál a vagyonőr egy áruháznál, és megfogott egy tolvajt, nem mehet el tanúskodni, mert feketén foglalkoztatják. A szakma kriminológiai hatása máris elsikad. Ha nem mehet el tanúskodni vagy megpofozza a tolvajt, ami jogszerűtlen, vagy nem adja át a rendőröknek, vagy ha átadja, nem megy el tanúskodni, ez újabb bajok forrása. S az a hatalmas mennyiségű pénz, amit több tízezer ember után ebben az iparágban nem fizetnek meg adóra, járulékra, újabb kockázat. Több tízezer ember nem fog nyújtást kapni. Most nem érzik, mert fiatalnak érzik magukat, de ez hamarosan gondot fog jelenteni. Nem kapnak egészségügyi ellátást, nemcsak ő, az egész családjuk sem, ha családfelelősséget tart. Újabb probléma.

– Mindezek ügyében mit tett a kamara?

– Még tavaly módosítottuk év végén a közbeszerzési törvényt, hogy a cégeknek feljebb tudjuk vinni a vállalási árat. A cégeknek ez jól kéne hogy essen, de nem tudnak róla. Miért tudnának, ha nem olvassák a kötelező jogszabályokat, amik az iparág-ra vonatkoznak. A közbeszerzési tanácsnál megfuttattuk a köröket, bajlódunk a versenyhivattal, hogy ezek az ajánlott árak ne legyenek törvénytörők. Tegnap egyeztettem az APEH-el és tegnapelőtt a munkaügyi felügyelettel, hogy hogyan és milyen módon lehet ebben az iparágban ellenőrizni. Bevonva a rendőrséget most azon dolgozunk, hogy hogyan lehet úgy ellenőrizni az iparágat, hogy ahol tiszta feketefoglalkoztatás van, teljesen megkerüljük a jogszabályokat, engedély nélkül dolgoznak a cégek, és a cégtulajdonosok nevében tucatnyi cég van, ahol

megélhetési forrás lett az adócsalás, azokat tudják szankcionálni. S azoknak a vállalkozásoknak az esetében ahol többé-kevésbé rendben vannak a dolgok, többé-kevésbé adóznak ne a szankcionálás, hanem a figyelemztetés legyen a mérvadó. Most ezen dolgozunk. Hogy ki tudjuk kényszeríteni a munkavállalóknak a tisztességes fizetést.

– A kamarai tagság jelentős része kifogásolja, hogy nem tudja mire költik a tagdíjakból befolyt összegeket. Valóban mire költik a pénzt?

– Az országos irodán van egy titkár és egy adminisztrátor, akár csak a megyékben is ez az országban lévő 130 ezer ember összesen mintegy ötven emberrel látjuk el. Nincs Magyarországon még egy olyan államigazgatási, közigazgatási vagy bármilyen hatóság, amely ekkora tömeget ilyen kis létszámmal apparátussal szolgál ki. Irodát bérlünk, persze praktikusabb lenne venni, mert akkor egy idő után már nem kell bérelni. Van ilyen törekvések sok irányban. Számos helyen működteünk jogsegélyszolgálatot, anyagokat dolgoztatunk ki a jogalkotók számára. Kiadványokat készítettünk a kamara központi költségvetéséből, ami nem csak a helyi szervezetet terhel. Szakmai anyagokat készítünk, magánnyomozói könyvet, a fegyverkezelésről DVD-ot oktatófilmet készítettünk. Olyan anyagokat, amikből a vagyonőr könnyen tanul. Egy részét feltesszük a honlapra. Mindez viszont pénzbe kerül. Részletesen különböző nemzetközi rendezvényeken. Nemzetközi konferenciákat szervezünk, szakmai konferenciákat hozunk össze. A nyolcadik éve rendezett magánnyomozói konferencia már nemzetközivé terelődött, ez Magyarország hírnevét öregbíti. Szakmai versenyeket rendezünk. Jelentős az is, hogy a kamara létrehozott egy hatmillió forinttal megalapított, hogy ha a vagyonőrt valamilyen baleset éri, megsérül, megtámadták, akkor neki, vagy ha meghal, a családjának nyújtunk segítséget. Szerencsére ezt nem kellett még felhasználni. S végül, említünk csak a nóg-rádi kamarai irodát ahol évente 1500–1700 ügyfelet fogadnak ketten, s innen még senki sem ment el ügyének elintézés nélkül.